

TAULA SOBRE EL MATRIARCALISME

MATRIARCALISME, NATURALISME, CATALÀ, VERNACLE (femení)	PATRIARCAL, RACIONALISME IL·LUSTRAT, RELIGIOSITAT CASTELLANISTA (masculí)
Comunalisme (comunitat), tradició comunitària, mentalitat col·lectiva (<i>"Tu, el de can..."</i> , <i>"Em diuen..."</i>) unida a lo maternal. <i>"Fort sentiment de comunitat, cooperativisme i solidaritat local"</i> ¹	Individualisme (societat). Mentalitat individualista (predomina el jo sobre lo col·lectiu) ² , <i>"Me llamo..."</i> . <i>"Defensa de les llibertats personals, però centralització política"</i> ³
Naturalisme.	<i>"Culturalisme"</i> , <i>"culturitzar-se"</i> .
Fixació a la Mare-Natura. L'espiritualitat matriarcal no renega del seu origen en la terra materna, en què enfonsa les seues arrels i de què procedeix (nexe entre la mare i la criatura / el fill) ⁴ .	Fixació al Pare-Llei, al Pare-Estat. Es promou la separació, a partir de l'adolescència, entre la mare i el fill mare, i de la terra, en pro de l'aventura i de conèixer altres terres.
Fixació a la terra vernacle, a la família, al clan, a la realitat de la casa, a l'hortet. Hòmens i dones treballen les terres. El territori pertany a la comunitat, al poble ⁵ . Respecte per l'ecosistema del seu entorn ⁶ . <i>"Orgull més silenciós, vinculat amb el treball, amb la cultura i amb la llengua"</i> ⁷ .	Fixació a la raó, a l'Estat. Esperit colonitzador, de conquistador, imperialisme. <i>"Honor agressiu i nacionalisme rígid"</i> ⁸ .
<i>"Tradició de govern descentralitzat, autogovern i institucions pròpies"</i> ⁹ .	<i>"Centralisme polític i cultural. Concentració de poder a Madrid, negació de la diversitat nacional"</i> .
Irracionalisme (màgia, mite, utopia).	Racionalisme (el present, lo donat).
Socialisme tribal (lo autòcton, lo vernacle).	Universalitat (igualtat formal). Unitat com a sinònim d'imposició, no espontània.
Terrenal-no verbal.	Abstracte-verbal. Idees generals i conceptes abstractes. Mètodes.

¹ *"Soy catalán como tú? Ni de conya"*, Donald, en Twitter, 17 de maig del 2025.

² Com a exemple, en castellà cada persona remarca el seu nom, no com el coneix la gent (començant per la família o per persones del barri): *"Me llamo..."*.

³ *"Soy catalán como tú? Ni de conya"*, Donald, en Twitter, 17 de maig del 2025.

⁴ *"Europa indígena matrilineal: los vascos"*, de Mª Carmen Basterretxea (p. 46).

⁵ *"Europa indígena matrilineal: los vascos"*, de Mª Carmen Basterretxea (p. 65).

⁶ *"Europa indígena matrilineal: los vascos"*, de Mª Carmen Basterretxea (p. 70).

⁷ *"Soy catalán como tú? Ni de conya"*, Donald, en Twitter, 17 de maig del 2025.

⁸ *"Soy catalán como tú? Ni de conya"*, Donald, en Twitter, 17 de maig del 2025.

⁹ *"Soy catalán como tú? Ni de conya"*, Donald, en Twitter, 17 de maig del 2025.

	<i>"Incitació al sentimentalisme superficial"</i> ¹⁰ . Retòrica.
Religiositat matriarcal, la Mare Terra, la natura. L'Església empara el naixement de la comunitat i la comunitat, puntualment, reforma l'Església ¹¹ . <i>"Amor per les coses minúscules de la terra"</i> ¹² . Toquen els peus en terra, parlar mesurat, pluralisme.	Secularització. <i>"Sindicalisme messiànic dels demagogs i conservadorisme faraònic dels poderosos"</i> ¹³ . Barroquisme. Abstracció, jacobisme, uniformisme, exageració, fastuositat. <i>"Catolicisme com a identitat central"</i> ¹⁴
Lo agrari i lo terrenal. El llaurador que palpa les coses. Solidaritat entre el camp i la ciutat, entre persones de tota mena, sense distinció de classes socials. Bon cor. Honradesa.	Lo progressiu i lo urbà. <i>"Buenrollismo"</i> . Idealisme. Persones filosòfiques. Mentira. Enveja. Adulteri. Prioritzen els vots, no les persones.
Lo sensible, la sensibilitat, el panteisme. <i>"Relació directa entre el seny i la sensualitat"</i> ¹⁵ . Voluntat de ser.	El racionalisme, la reducció. Afecció al dogmatisme i al fonamentalisme. Misticisme. Ascetisme.
La matèria, la potència. Persones d'espenta, amb esperit mercantívol i parlamentarista i amb bona fe. Honorabilitat en els tractes. Convéncer mitjançant els exemples. Pere el Gran (segle XIII).	La forma, l'acte, l'acció. Imposició per la força com a vehicle d'unificació. Mentalitat guerrera, disciplinada, simplista. Menyspreu o, fins i tot, persecució als altres: esperit unitarista i de casta ¹⁶ . <i>"Las siete partidas del rey Alfonso X el Sabio"</i> (s. XIII).
El destí (la llibertat com a necessitat per a fer-se persona). Persones lliures en terres lliures ¹⁷ .	La llibertat formal, legal. Intents d'uniformització lingüística i cultural.
La família. Mares feministes i favorables a la maternitat i a lo maternal. <i>"Guiar el clan amb una visió materna"</i> ¹⁸ , <i>"el cordó connecta amb l'úter matern, simbolitzat també per l'interior de la cova"</i> ¹⁹ . En la casa, <i>"és una dona qui dirigeix el grup de parentiu, l'economia i la transmissió de les creences"</i> ²⁰ .	Aïllament. No assimilen <i>"els corrents renovadors de l'exterior i, per això, ha esdevingut incapaç de comprendre els punts de vista dels altres"</i> ²¹ . Esperit de guerra santa, de croada, messiànic. <i>"Santiago y cierra España"</i> ²² . Tendència a l'integrisme i al fanatisme. Eixir de la cova i lluitar contra la foscor de la

¹⁰ *"Notícia de Catalunya"*, Jaume Vicens Vives (p. 89).

¹¹ *"Notícia de Catalunya"*, Jaume Vicens Vives (p. 78).

¹² *"Notícia de Catalunya"*, Jaume Vicens Vives (p. 74).

¹³ *"Notícia de Catalunya"*, Jaume Vicens Vives (p. 61).

¹⁴ *"Soy catalán como tú? Ni de conya"*, Donald, en Twitter, 17 de maig del 2025.

¹⁵ *"Notícia de Catalunya"*, Jaume Vicens Vives (p. 194).

¹⁶ *"Justificació de Catalunya"*, Josep Armengou i Feliu (p. 32).

¹⁷ *"Notícia de Catalunya"*, de Jaume Vicens Vives (p. 42).

¹⁸ *"Europa indígena matrilineal: los vascos"*, de Mª Carmen Basterretxea (p. 21).

¹⁹ *"Europa indígena matrilineal: los vascos"*, de Mª Carmen Basterretxea (p. 45).

²⁰ *"Europa indígena matrilineal: los vascos"*, de Mª Carmen Basterretxea (p. 78).

²¹ *"Justificació de Catalunya"*, Josep Armengou i Feliu (p. 34).

²² *"Justificació de Catalunya"*, Josep Armengou i Feliu (p. 110).

	incultura de les cultures primitives, retardades i contra lo matern.
El dret natural, el dret matern i dret de veïnat ²³ . Respecte a les característiques nacionals dels pobles que integren els dominis polítics ²⁴ . Llibertat matriarcal, en nexa amb la terra i amb lo matern.	El dret civil. Llibertat formal. L'imperi de la llei. Casta militar, burocràtica i eclesiàstica (o bé anticlericalista) ²⁵ .
El costum, les tradicions (furs). El dret consuetudinari. Interés per la convivència humana a partir de la visió materna ²⁶ . Dones que organitzen festes tradicionals (com ara, de barri) o d'amics ²⁷	La llei escrita, sovint, pensant en una minoria: amiguisme.
L'esdevenir, estar, "estacions". "La vida com un sistema dinàmic i interrelacionat" ²⁸ .	L'ésser, lo lineal, realitzar-se, fer.
El verb (dinàmic).	El nom (estàtic).
El temps, la Mare, lo fosc, la nit, l'ombra, la terra.	L'espai, el Pare, la claror, el dia, la netedat, el cel.
Confiança en la Mare Natura, en la Mare Terra. "Mare de Déu", "Nostra Senyora" (reben el tractament de vós com també els sants) ²⁹ .	Desconfiança en la vida, competició.
L'existència concreta, per estacions.	L'essència civil.
Lo femení, lo maternal. L'home se'n va viure a ca la dona.	Lo masculí, lo paternal.
Lo oral i lo auditiu. Poble "de conveniències" ³⁰ . La dona té la darrera paraula, però sol consultar el punt de vista del marit.	Lo anal, lo agressiu. O u o l'altre: tots dos no poden ³¹ . "Porcojonismo", "Lo que dice

²³ "Europa indígena matrilineal: los vascos", de Mª Carmen Basterretxea (p. 83). Ací l'antropòloga escriu sobre el dret de veïnat.

²⁴ "Notícia de Catalunya", de Jaume Vicens Vives (p. 124).

²⁵ Segons el govern siga de dretes (o moderat) o bé d'esquerres i suposadament progressista.

²⁶ "Europa indígena matrilineal: los vascos", de Mª Carmen Basterretxea (pp. 56 i 58).

²⁷ U dels participants en l'estudi sobre el matriarcalisme, Joan Llàcer, el 21 de novembre del 2020 ens comentà que foren dones qui organitzaren un grup de WhatsApp d'estudiants que, feia més de cinquanta anys, havien anat a la Facultat.

²⁸ "Europa indígena matrilineal: los vascos", de Mª Carmen Basterretxea (pp. 26-27).

²⁹ En castellà, Nostra Senyora, majoritàriament, se la tracta de verge ("Virgen") i de tu (com també es fa als sants).

³⁰ "Justificació de Catalunya", Josep Armengou i Feliu (p. 72).

³¹ En estiu del 2013, un jove castellanoparlant, qui era fill d'un home que portava un restaurant d'Alaquàs, em digué, en castellà, "¡O tú o yo: los dos no podemos!". Un altre dia, em digué "¡Por cojones!", és a dir, "¡Per collons!". Segons em comentà un cambrer, aquest xicot desestabilitzava el grup de treballadors. Igualment, el pare, mijtançant el seu deixar fer, ho posava fàcil al fill. Adduirem que el 13 d'agost del 2024 consultarem "porcojonismo" en Internet i hi havia quatre pàgines en Google i un poc més; mentres que "percollonisme" només apareixia en sis entrades i, per tant, no ocupava ni una pàgina completa.

	<i>el cura, va a misa</i> ". Poble <i>"de conviccions"</i> ³² .
Constitució de fraternitat (homosexualitat).	Repressió de l'homosexualitat i de lo no heterosexual.
La dona omnipotent / bruixa (ambivalència).	La dona com a <i>"complement"</i> de l'home. Cercar <i>"el teu tros"</i> / <i>"la mitjana"</i> . <i>"Donjoanisme cavalleresc oficial en el patriarcalisme"</i> ³³ .
La dona <i>"salva"</i> l'home.	Heroisme patriarcal (l'heroi cavalleresc <i>"salva"</i> la dona) o, per exemple, un poble en zona rural i pagana. La dona entesa com una possessió de l'home ³⁴
Cosmomorfisme.	Antropomorfisme.
Lo auditiu-tàtil.	Lo visual-ascensional.
Sedentarisme. Llaurador, jardiner, comerciant, mecenes, prostituta. El treball com a signe d'elecció ³⁵ .	Nomadisme. Pastor, transhumant, conquistador, caçador, lladre, lladrona. El treball com a castic divinal.
Ritualisme (folklore, simbolisme).	Ètica formal (principis).
Estructura social lligadora. Lligam. Sentiment de pertinença a la terra i <i>"al grup que ens cuida i que cuidem"</i> ³⁶ . Estar. No trencar amb la tradició. Lligam a la realitat del temps.	Desarrelament de l'estructura social. Trencar amb el passat, eixir de la cova. Retòrica, superficialisme. Expansionisme acompanyat d'esperit militar i messianisme.
Totemisme: dicotomies rígides bo / roïn.	Flexibilitat (distinció).
Valors transpersonals.	Valors personals-existencials.
Identitat grupal. Els uns es relacionen amb els altres, <i>"no per la terra, sinó per llur condició humana"</i> ³⁷ .	Inidentitat.
Corporativisme (la societat entesa com un cos).	Distinció jo / societat.
Unitarisme (esperit / matèria, Déu / ésser humà), <i>"la terra i el firmament conformen un tot, un continuu"</i> ³⁸ .	Separació (esperit / matèria, Déu / ésser humà).
Catolicisme naturalista. L'Església com a corporació. La Mare Terra. Naturalisme. Oracions autòctones (per exemple, per a	<i>"Protestantisme"</i> (racionalització). Catolicisme de l'universalisme de les colonitzacions. Oracions oficials eclesials. Adoctrinament i manaments de línia castellana i patriarcal: <i>"se sustenten en</i>

³² *"Justificació de Catalunya"*, Josep Armengou i Feliu (p. 72).

³³ *"El matriarcalismo vasco"*, Andrés Ortiz-Osés junt amb Franz-Karl Mayr (p. 52, nota 50).

³⁴ Hi ha la frase castellana *"La maté porque era mía"*, la qual indica que la dona pot aplegar a ser una mena de propietat del marit, de l'home.

³⁵ *"Notícia de Catalunya"*, Jaume Vicens Vives (p. 46). Ambdues concepcions figuren en la mateixa pàgina.

³⁶ *"Europa indígena matrilineal: los vascos"*, de Mª Carmen Basterretxea (p. 11).

³⁷ *"Notícia de Catalunya"*, Jaume Vicens Vives.

³⁸ *"Europa indígena matrilineal: los vascos"*, de Mª Carmen Basterretxea (p. 44).

[illegible]